

Tyresö kommun
Utvecklingsförvaltningen
Frida Ryholt
Utredare
08-578 296 41
frida.ryholt@tyreso.se

TJÄNSTESKRIVELSE

2017-11-15

1 (3)

Diarienummer
2017/KS 0394 61

Kommunstyrelsen

Överenskommelse om fördjupad samverkan för nyanländas etablering

Förslag till beslut

- Tyresö kommun ingår överenskommelsen om fördjupad samverkan för nyanländas etablering.

Kommunstyrelseförvaltningen och utvecklingsförvaltningen

Bo Renman
Kommundirektör

Iréne Hededal
Förvaltningschef

Sammanfattning

Under 2017 utlyste Delegationen för unga till arbete, DUA, medel avseende överenskommelser om fördjupad samverkan mellan kommuner och Arbetsförmedlingen i syfte att effektivisera nyanländas etablering i arbetslivet. Tyresö kommun beviljades tillsammans med Haninge och Nynäshamns kommuner medel för att utarbeta en fördjupad lokal överenskommelse om

Nynäshamns kommun samt Haninge kommun. I överenskommelsen föreslår parterna att fokus ska ligga på tre yrkesspår för etablering som har valts ut utifrån branscher med personalbehov både regionalt och lokalt på lång och kort sikt, målgruppens förutsättningar samt kommunernas befintliga kursutbud. Yrkesspårerna är inom branscherna barnomsorg, vård- och omsorg samt tak/betong och träarbete.

Överenskommelsen ska undertecknas av respektive kommunstyrelsens ordförande, Arbetsförmedlingens kontorschef samt Samordningsförbundets styrelseordförande. I det fall föreslagen överenskommelse godkänns av samtliga parter kommer de resterande medlen från DUA användas för att starta upp de tre yrkesspårerna i samverkan.

Bilagor:

- Överenskommelse om fördjupad samverkan om nyanländas etablering.
- Kartläggning och analys av målgruppen nyanlända som ska etablera sig på arbetsmarknaden.

Tyresö kommun
Utvecklingsförvaltningen
Frida Ryholt
Utredare
08-578 296 41
frida.ryholt@tyreso.se

TJÄNSTESKRIVELSE

2017-11-15

1 (3)

Diarienummer

2017/KS 0394 61

Kommunstyrelsen

Överenskommelse om fördjupad samverkan för nyanländas etablering

Förslag till beslut

- Tyresö kommun ingår överenskommelsen om fördjupad samverkan för nyanländas etablering.

Kommunstyrelseförvaltningen och utvecklingsförvaltningen

Bo Renman
Kommundirektör

Iréne Heddal
Förvaltningschef

Sammanfattning

Under 2017 utlyste Delegationen för unga till arbete, DUA, medel avseende överenskommelser om fördjupad samverkan mellan kommuner och Arbetsförmedlingen i syfte att effektivisera nyanländas etablering i arbetslivet. Tyresö kommun beviljades tillsammans med Haninge och Nynäshamns kommuner medel för att utarbeta en fördjupad lokal överenskommelse om

Nynäshamns kommun samt Haninge kommun. I överenskommelsen föreslår parterna att fokus ska ligga på tre yrkesspår för etablering som har valts ut utifrån branscher med personalbehov både regionalt och lokalt på lång och kort sikt, målgruppens förutsättningar samt kommunernas befintliga kursutbud. Yrkesspårerna är inom branscherna barnomsorg, vård- och omsorg samt tak/betong och träarbete.

Överenskommelsen ska undertecknas av respektive kommunstyrelsens ordförande, Arbetsförmedlingens kontorschef samt Samordningsförbundets styrelseordförande. I det fall föreslagen överenskommelse godkänns av samtliga parter kommer de resterande medlen från DUA användas för att starta upp de tre yrkesspårerna i samverkan.

Bilagor:

- Överenskommelse om fördjupad samverkan om nyanländas etablering.
- Kartläggning och analys av målgruppen nyanlända som ska etablera sig på arbetsmarknaden.

Överenskommelse

om fördjupad samverkan om nyanländas etablering

1. Parter

Arbetsförmedlingen Östra Södertörn, 202 100 2114, Pia Erneborg,
Samordningsförbundet Östra Södertörn, 222 000-2162, Johan Svensk,
Haninge kommun 212 000-0084, Meeri Wasberg,
Nynäshamns kommun 212 000-0233, Patrik Isestad,
Tyresö kommun 212 000-0092, Fredrik Saweståhl,

2. Syfte

Att genom fördjupad samverkan enligt framtagna modeller, påskynda nyanländas etablering på den svenska arbetsmarknaden.

3. Mål

Övergripande mål

Att långsiktigt korta etableringstiden till två år¹.

Lokala mål

Lokala övergripande mål för respektive yrkesspår avseende deltagare 2018

- Yrkesspår vårdbiträde/personlig assistent - 40 % som fullföljer spåret ska vara män
- Yrkesspår barnskötare, resurspedagog, elevassistent inom förskola och skola - 20 % som fullföljer spåret ska vara män
- Yrkesspår Husbygg - 12 % som fullföljer spåret ska vara kvinnor

¹ Med etablering menas arbete med eller utan subvention och reguljära studier

² Upp till 36 månader efter det första uppehållstillståndet.

möjlighet att ansluta också de verksamhetssystem som då kan bli aktuella, till det gemensamma systemet.

6. Överenskommelsens varaktighet och revidering

Överenskommelsen gäller

Fr.o.m. 1 januari 2018 och ett år i taget.

Överenskommelsen revideras årligen.

Nästa revidering sker 2018-11-30.

7. Underskrifter

Haninge 2017-11-13

Arbetsförmedlingen 2017-11-13

*Meeri Wasberg
Kommunstyrelseordförande*

*Pia Erneborg
Biträdande enhetschef*

Nynäshamn 2017-11-13

*Patrik Isestad
Kommunstyrelseordförande*

Tyresö 2017-11-13

*Fredrik Saweståhl
Kommunstyrelseordförande*

Samordningsförbundet 2017-11-13

*Johan Svensk
Styrelseordförande*

Fördjupad samverkan om nyanländas etablering på arbetsmarknaden

DELEGATIONEN FÖR **UNGA & NYANLÄNDA TILL ARBETE**

November 2017

Haninge
kommun

tyresö kommun

NYNÄSHAMN

Arbetsförmedlingen

Samordningsförbundet
ÖSTRA SÖDERTÖRN

Bakgrund

Delegationen unga och nyanlända (Dua) till arbete har i uppdrag att fördela statsbidrag till kommuner. Uppdraget regleras i förordning (2015:502) om viss samverkan om unga och nyanlända. Den aktuella utlysningen avser överenskommelser om fördjupad samverkan i syfte att effektivisera nyanländas etablering i arbetslivet enligt av Dua presenterad modell. Bidraget kan sökas av kommuner som har för avsikt att ingå en överenskommelse med Arbetsförmedlingen om fördjupad samverkan i syfte att effektivisera nyanländas etablering i arbetslivet. Varje kommun ansöker om medel separat. Det finns möjlighet för kommuner går samman och tecknar en gemensam överenskommelse med Arbetsförmedlingen inklusive modell. Medel har sökts och beviljats de tre kommunerna. Samordningsförbundet har även bidragit med finansiering. Tillsammans tar samtliga parter fram en modell kring samverkan och tre gemensamma yrkesspår för gruppen nyanlända.

På Samordningsförbundets ledningsgrupp den 16 augusti 2017 föreslogs att Haninge, Nynäshamn och Tyresö kommun samt Arbetsförmedlingen Östra Södertörn skulle ingå en gemensam överenskommelse om fördjupad samverkan om nyanländas etablering på arbetsmarknaden. Förslaget föredrogs på kommundirektörernas ledningsgrupper i de tre kommunerna under hösten och togs emot positivt.

Målgruppen

Överenskommelsen gäller samverkan avseende nyanlända inom etableringen, och tid därefter, samt gruppen nyanlända unga 16-24 år som behöver fullfölja en gymnasieutbildning.

Gruppen nyanlända som har etableringsinsatser avser ensamkommande barn över 18 år samt vuxna över 20 år som ska etablera sig på arbetsmarknaden. Etableringen omfattar nyanlända som har beviljats uppehållstillstånd som flyktingar eller andra skyddsbehövande enligt vissa bestämmelser i utlänningslagen (2005:716). Även anhöriga till dessa personer kan ingå i etableringsprogram då de har beviljats uppehållstillstånd och ingår i samma hushåll. De nyanlända kan dels ha bosatt sig själva i de tre kommunerna dels enligt Bosättningslagen anvisats till kommunerna av Migrationsverket. Majoriteten är aktuell för etableringsinsatser via Arbetsförmedlingen. Undantagna är de som på grund av ålder eller sjukdom inte kan delta. Arbetsförmedlingen ansvarar för etableringsplan och etableringsinsatser för både egenbosatta och anvisade nyanlända. Endast de till bostad anvisade nyanlända har kontakt med respektive kommuns mottagningsenhet (eller motsvarande) initialt. De nyanlända som bor i så kallat eget boende har kontakt med kommunernas socialtjänst i de fall de som övriga invånare behöver bistånd enligt socialtjänstlagen. Kommunerna ansvarar dock för svenskundervisning och samhällsorientering för samtliga nyanlända inom etablering.

Gruppen nyanlända unga 16-24 år består av ungdomar med eller utan uppehållstillstånd inskrivna i skolornas språkintruktionsklasser som är i behov av att fullfölja en gymnasieutbildning.

Redovisning av bilagor

Arbetet redovisas utifrån det stödmaterial för framtagande av överenskommelse som Dua hänvisar till. Redovisningen består av tre delar:

- Del 1 Kartläggning och analys av målgruppen nyanlända som ska etablera sig på arbetsmarknaden, gruppens sammansättning och behov samt kartläggning och analys av det lokala kompetensförsörjningsbehovet
- Del 2 Hur arbetet ska organiseras och bedrivas
- Del 3 Unga nyanlända mellan 16-24 år som behöver fullfölja en gymnasieutbildning

Del 1 Kartläggning och analys

Materialinsamlingen består av statistik från Migrationsverket och Länsstyrelsen samt Arbetsförmedlingens kartläggning av inskrivna nyanlända inom etableringen och jobb- och utvecklingsgarantin. Kompletteringar om målgruppen har gjorts av personal inom de tre kommunernas enheter för mottagning av nyanlända och ekonomiskt bistånd. Information från Arbetsförmedlingens egna rapporter, SKL och regeringskansliet har kompletterat bilden.

En kartläggning har gjorts av målgruppen nyanlända som ska etablera sig på arbetsmarknaden.

Sammanställning av inskrivna nyanlända i etableringen och i andra program på Arbetsförmedlingen Östra Södertörn

Tabell 1		>25 år		25-50 år		>50 år		
Antal i etableringen september/oktober		Totalt	kvinnor	män	kvinnor	män	kvinnor	män
Varav utbildning	Forskarutbildning	2				2		
	Eftergymnasial utbildning, två år eller längre	122	5	7	40	58	7	5
	Eftergymnasial utbildning, kortare än 2 år	28	2	5	5	16		
	Gymnasial utbildning	141	11	24	38	60	2	6
	Förgymnasial utbildning 9 (10) år	80	10	15	18	35	1	1
	Förgymnasial utbildning kortare än 9 år	148	12	9	37	74	6	10
	Saknar formell grundläggande utbildning	39	3	4	16	8	7	1
	Summa	560	43	64	154	253	23	23

Tabell 2		>25 år		25-50 år		>50 år		
Antal i JOB, UGA eller andra program efter etableringsplan avslutats september/oktober		Totalt	kvinnor	män	kvinnor	män	kvinnor	män
Varav utbildning	Forskarutbildning					2		
	Eftergymnasial utbildning, två år eller längre	23	2		11	8	1	1
	Eftergymnasial utbildning, kortare än 2 år	4	1		1	2		
	Gymnasial utbildning	20		3	8	4	2	3
	Förgymnasial utbildning 9 (10) år	18		1	6	8	1	2
	Förgymnasial utbildning kortare än 9 år	40	2		16	7	6	9
	Saknar formell grundläggande utbildning	0						
	Summa	105	5	4	42	29	10	15

Som framgår av fördelningen har kvinnor och män i etableringsuppdraget liknande utbildningsnivå. Bland dem som har högre utbildningsnivå är andelen kvinnor och män nästintill jämn. Andelen kvinnor är dock större i grupperna som saknar eller har kort utbildning. I absoluta tal är män i majoritet i alla utbildningsgrupper utom bland dem som saknar grundläggande utbildning. I denna grupp är drygt 66,6 % kvinnor och 33,3 % män. Efter att etableringsplanen avslutas är det en lägre andel kvinnor än män som förvärvsarbetar i alla utbildningsgrupper. Skillnaderna är dock större för dem med lägre utbildningsnivå. Betydligt fler män än kvinnor går vidare till arbete efter etableringsuppdraget och många fler kvinnor än män går vidare till jobb- och utvecklingsgarantin, dit arbetslösa kan anvisas till när tiden för etableringsplanen löper ut. Utbildningsnivån speglar inte de stora könsskillnaderna i deltagandet i etableringsinsatser och inte heller i andelen som går vidare till arbete. Andelen unga under 25 uppgår till 107 personer inom etableringen. De flesta av dem läser SFI. Behov av praktik och extrajobb efterfrågas av gruppen. Det finns 11 stycken fler män än kvinnor.

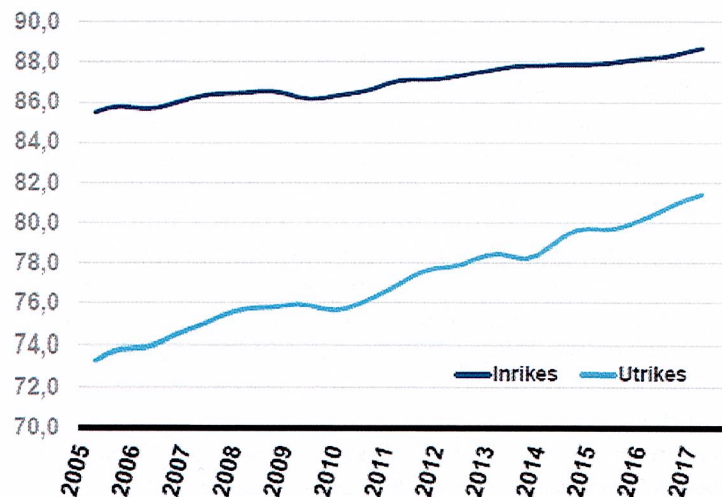
Enligt Arbetsförmedlingen består gruppen nyanlända av en relativt heterogen grupp där den gemensamma nämnaren är språket. Kunskaperna i det svenska språket är oftast inte tillräckliga för fortsatta studier såsom arbetsmarknadsutbildning, Komvux eller högskola. Oavsett utbildningsnivå så fördröjer det arbets- och utbildningsstarten. Enligt Arbetsförmedlingen är det bristen på kunskaper i svenska som fördröjer validering och anställning inom bristyrkena. Ålder och högre utbildning påverkar ändå möjligheter till etablering på arbetsmarknaden. Yngre och högutbildade har ofta både mer egen drivkraft och är attraktivare hos arbetsgivare. Den privata situationen påverkar också individens väg till jobb; bostad, ekonomi, hälsa och familj som är kvar i hemlandet. Dessa svårigheter är vanligt förekommande bland nyanlända i Östra Södertörn, men gäller inte för alla.

framträdande. Bygg, hotell, restaurang och handel är också branscher som går mycket bra. Hushållens konsumtion påverkar hela utvecklingen för landet.

Arbetslösheten i riket sjunker och en större andel med utländsk bakgrund kommer ut i arbete idag. Regeringen satsar därför på fler satsningar för att fler ska komma ut i arbete där nyanlända är en viktig grupp. Diagrammet visar skillnaden mellan andelen inrikes födda och andelen utrikesfödda som är i arbete.

Arbetskraftsdeltagande

Procent av befolkningen, 20-64 år

Lokalt kompetensförsörjningsbehov i Haninge, Nynäshamn och Tyresö

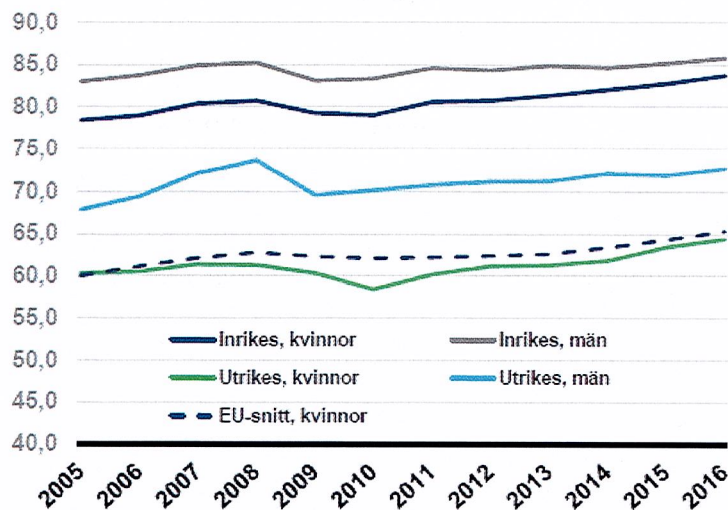
Resultat av den lokala kartläggningen visar att de branscher som uppges ha stora rekryteringsbehov är främst finns inom välfärdssektorn. Lärare, förskolelärare, barnskötare, sjuksköterskor och undersköterskor efterfrågas särskilt.

Yrkesgrupper såsom vårdbiträden, hemtjänstpersonal, personlig assistent och resurs/barnskötare till förskolan, efterfrågas i allt högre utsträckning. Vårdsektorn attraherar både män och kvinnor ur målgruppen nyanlända. Kulturell bakgrund kan dock spela in när val av yrke görs. Män får ofta jobb inom personlig assistent enligt Arbetsförmedlingen. Inom äldreomsorgsdelen och LSS är möjligheterna till arbete generellt större än inom barnomsorg om formell utbildning saknas. I samband med inskrivning och kartläggning inför etableringsplan uppger arbetsförmedlare att kvinnor som saknar utbildning och yrkeserfarenhet, gärna relaterar till barn och omsorg inför yrkesval. Men även de med gymnasial och eftergymnasial utbildning visar intresse för barnomsorg. Barnomsorgen har överlag svårare att attrahera nyanlända män. Där ställs också ofta högre krav på det svenska språket. Skolan erbjuder fler möjligheter än förskolan. Tjänster som elevassistent och resurspedagog efterfrågas. En utmaning bland vissa nyanlända, främst lågutbildade, är att välja längre utbildningar inom det reguljära utbildningsväsendet. Detta lyfts fram i Arbetsförmedlingens egna rapporter om etablering. För nyanlända med låg utbildningsbakgrund kan SFI vara nog så utmanande. Praktik, intresse och personlig lämplighet kan kompensera för dem som saknar utbildning och också bland äldre nyanlända. Ofta kan timanställning och vikariat vara en väg vidare till jobb till exempel genom kommunernas bemanningspooler. När individen är i jobb ökar motivationen att vidareutbilda sig och man ser fördelarna med kompetenshöjning.

Avsaknad av nätverk och arbetsgivares fördomar generellt tas upp av statssekreterare Erik Nilsson på Regeringskansliet på SFI- Forum Etablering den 25 oktober 2017. Genom praktik och subventionerade anställningar ges arbetsgivare möjlighet att pröva nyanlända som saknar referenser och formell utbildning. I samverkan med Arbetsförmedlingen Östra Södertörn och kommunernas personal pågår flera samarbeten kring arbetsträning, praktik och subventionerade anställningar inom verksamheter som skola, barn - och äldreomsorg.

Diagrammet visar sysselsättningsgraden fördelade på inrikes födda män, inrikes födda kvinnor, utrikesfödda män och utrikesfödda kvinnor i Sverige.

Procent av befolkningen, 20-64 år

Rapporter som bland annat Arbetsförmedlingen har tagit fram visar att det finns en föreställning hos handläggare på Arbetsförmedlingen att gruppen nyanlända kvinnor axlar ett större ansvar för barnen. Detta kan i sin tur ha inverkan på hur arbetsförmedlarna beslutar om insatser för män respektive kvinnor. Det har visat sig att en större del av rehabiliterande insatser går till kvinnor och en större del av yrkesförberedande insatser går till män. Hur det förhåller sig i Östra Södertörn har parterna inte tittat på.

Sammantagen analys av målgrupp och kompetensförsörjningsbehov

En workshop genomfördes av Tyresö kommun den 17 oktober för att utifrån kartläggningens analys besluta om val av yrkesspår. Medverkande var Arbetsförmedlingens sektionschef för etablering, kommunernas rektorer och arbetsmarknadschefer. Workshopen processleddes av Samordningsförbundet. Denna grupp kommer fortsättningsvis utgöra en operativ arbetsgrupp från och med januari 2018.

Vuxenutbildningen i Nynäshamn presenterade en lärlingsutbildning inom tak. Utbildningen ges idag för ungdomar som saknar gymnasieutbildning. Då efterfrågan även finns hos gruppen nyanlända män över 20 år, beslutades att Nynäshamn kommun får i uppdrag att tillsammans med lärare ta fram ett yrkesspår inom tak, betong och trä. Samarbete med arbetsgivare är väl etablerat i anslutning till nuvarande takutbildning och kompetens efterfrågas lokalt i kommunerna. Kartläggningen visar på ett allt tydligare intresse för CSR finns hos de privata arbetsgivarna, vilket är något som kommunerna tillsammans med Arbetsförmedlingen vill utveckla vidare. Bygg/hantverk/tak/montör/praktiska jobb genomsyrar kompetensförsörjningsbehovet i kommunerna nu och framåt.

Ytterligare två spår beslutades att ta fram inom välfärdssektorn med syfte att få fler nyanlända kvinnor att komma ut i jobb genom att välja ett yrkesspår. Haninge kommun får i uppdrag att ta fram ett yrkesspår inom vårdbiträde och personlig assistent. På så sätt breddas fler vägar för val för både män och kvinnor. Tyresö kommun får i uppdrag att ta fram ett yrkesspår inom barnomsorg med ansats att locka fler män.

Samtliga tre kommuner erbjuder idag utbildning till undersköterska och barnskötare och har lång erfarenhet med gruppen nyanlända på SFI. Att utveckla spår inom vård och omsorg samt barnomsorg anpassat efter målgruppen nyanlända, bedöms ge goda resultat att sedan bygga vidare på. Medvetenhet finns dock kring utmaningen att få deltagare att aktivt välja ett yrkesspår. En viktig del i rekryteringsarbetet blir därför riktade informationsträffar, film om yrkesspår, studiehandledning samt arbetsplatsbesök. Ambassadörer för yrkesgruppen kan ge god effekt.

Parterna är väl medvetna om att de jobbspår som valts är kopplade till traditionella könsmonster. Bedömningen har dock utgått från målet att få fler kvinnor att komma ut i egen försörjning. De som har kortast utbildning/saknar tidigare

Bransch	Arbetsgivare	Inom yrke	Rekryteringsbehov	Jobbspår
Bygg, hantverk	Skanska, Takxperten, Karlaplans plåtslageri, Himmelska Tak, Icopal Entreprenad, Årsta tak, GTAB	Bygg, hantverkare	Stort och bedöms fortsätta i takt med tillväxt framåt. Pensionsavgångar påverkar också behov	Husbygg

Andelen utannonserade tjänster till jobb inom byggbranschen uppgår till drygt 470 mellan oktober 2016 och september 2017 i Östra Södertörn. Lärlingsplatser finns idag genom vuxenutbildningen i Nynäshamn. För yrkesspår inom husbygg (tak, betong och trä) krävs ytterligare arbetsgivare för lärlingsplatser. Intresset för bygg och hantverk är stort hos gruppen nyanlända män i åldrarna 29-39 år. Ca 20-30 män har intresse för spåret husbygg sett till nuvarande inskriven målgrupp. Hittills har inga kvinnliga deltagare valt takspåret i Nynäshamn. Parterna kommer att jobba aktivt för att locka fler kvinnor att söka sig till yrkesspåret. Ett lokalt mål har satts. Av det totala antalet deltagare under 2018 som fullföljer yrkesspåret 12 % vara kvinnor.

De lokala övergripande målen bryts ner i delmål under 2018 och kan utgå ifrån:

- Andel deltagare som deltar i rekryteringsträffar om yrkesspår
- Andel deltagare som tackar ja till att välja yrkesspår
- Andel deltagare som fullföljer yrkesspår
- Andel deltagare i jobb eller fortsatta studier efter avslutat yrkesspår

Nytt regelverk 2018 för gruppen nyanlända

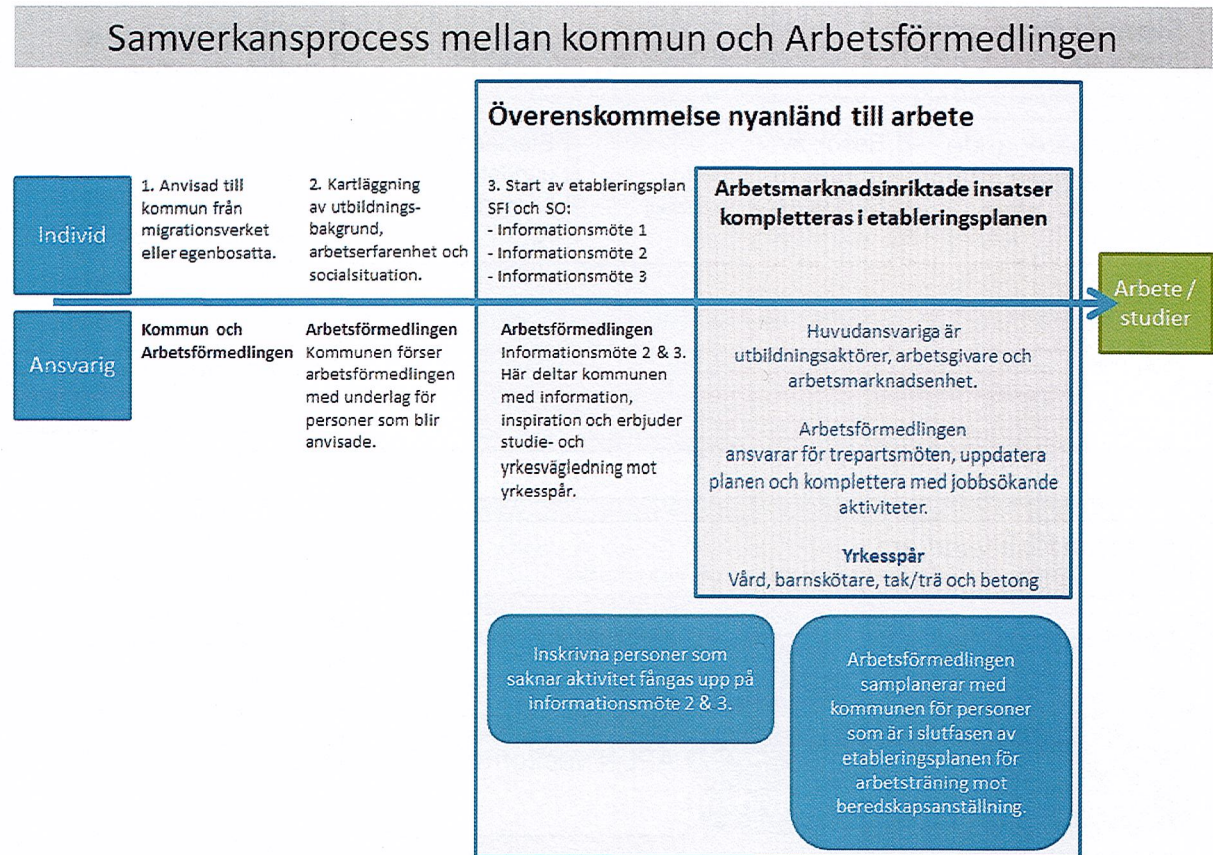
Ett nytt regelverk för Arbetsförmedlingens etableringsuppdrag träder i kraft 1 januari 2018. Dagens regelverk ersätts med ett arbetsmarknadspolitiskt program och blir ett av övriga program inom Arbetsförmedlingen. Etableringen blir därmed en tydligare del av den övriga arbetsmarknadspolitiken. En central del i det nya regelverket är också att kraven på individen tydliggörs. Den som är inskriven i etableringsprogrammet ska omfattas av ett åtgärdssystem som innebär att deltagarna kan varnas eller stängas av från sin ersättning för en period.

Som en del av det nya regelverket införs också en utbildningsplikt för nyanlända. Utbildningsplikten innebär att alla nyanlända inom etableringsprogrammet som bedöms vara i behov av utbildning för att få ett arbete, kan anvisas att söka till en utbildning. Bedömningen görs av arbetsförmedlaren utifrån individens behov och förutsättningar. Det innebär att den nyanlända ska ta del av utbildning till dess att Arbetsförmedlingen bedömer att hen kan matchas mot arbete eller att andra insatser är relevanta. Utbildningsplikten kommer att gälla alla nyanlända som går in i det etableringsprogram som börjar gälla den 1 januari 2018. Därför går det inte att ange hur stor andel som berörs. Sett till andelen inskrivna i september/oktober som saknar grundläggande utbildning är antalet 39 stycken och de som har utbildning kortare än 9 år är 148.

Personal inom SFI lyfter fram svårigheter med hur utbildningen kombineras med övriga aktiviteter inom etableringsprogrammet. Deltagare går ofta på SFI på förmiddagen för att efter lunch delta i aktivitet som inte sällan erbjuds utanför kommunens gränser. Aktiviteter som bedrivs inom utbildningens regi och som tillgodoräknas som heltid efterfrågas, såsom datakunskap, studiehandledning, yrkessvenska och arbetsplatsbesök. På så sätt kan deltagaren vara kvar i närområdet. En positiv effekt av utbildningsplikten torde vara att fler väljer jobbspåren.

Modell för samverkan kring individen

Arbetsförmedlingen, rektorer, mottagningsenhet och arbetsmarknad i de tre kommunerna har diskuterat behov och vad som krävs för att starta yrkesspår. Parterna har enats om en gemensam arbetsprocess som avser de tre yrkesspårerna och den gemensamma arbetsprocessen kring individerna. Processen beskrivs i bilden nedan och i de tre yrkesspårerna.

Parterna kommer fortsätta att samarbeta med Alma folkhögskola, Kompis Sverige och Bris. I samband med Etableringscentrum kan fler aktörer tillkomma. Idag sker samverkan mellan Arbetsförmedlingen, kommunernas arbetsmarknadsenheter och HR-avdelning kring arbetsgivarkontakter och kompetensförsörjningsbehov. För att nå målet fler nyanlända till arbete och öka andelen kvinnor, ska fler jobbagerter anställas i samband med start av yrkesspår. Jobbagerterna kommer arbeta gemensamt för alla tre kommuner och tillsammans med Arbetsförmedlingen. Arbetsgivarkontakterna ska samordnas i en bank som avser yrkesspår. Jobbagerterna kommer vara länk mellan deltagare och arbetsgivare. Arbetsgivarkontakter, intervju träning, kvalitativ jobbcoachning, arbetsplatsbesök och rekryteringsmässor är bland annat aktiviteter som jobbagerterna kommer ansvara för.

Arbetsförmedlingen har de senaste åren lyft behovet av att uppmärksamma skillnaderna mellan nyanlända män och kvinnor avseende beslutade insatser. Samordningsförbundet kommer fortsätta arrangera frukostseminarium månatligen för samtliga parter där jämställdhet och tillgänglighet är ett tema. Arbetet fortsätter på Etableringscentrum där resurser samlokaliseras. Arbetet kan enklare följas upp i hur personal säkerställer att män och kvinnor ges samma möjligheter till etablering på arbetsmarknaden. Parterna har tagit fram ett särskilt spår för kortutbildade kvinnor. Kurserna har anpassats med vårdförberedande bas, studiebesök, språkstöd och täta uppföljningar med lärare och trepartssamtal. På arbetsplatserna utbildas handledare till språkstödjare. Arbetsprocessen beskrivs i yrkesspåret.

Kommunerna Haninge, Nynäshamn och Tyresö har tagit fram följande yrkesspår som avser att starta vid 2018 års början. Ett samverkansavtal tas fram i december mellan de tre vuxenutbildningarna för mellankommunal ersättning.

Jobbspår barnskötare, resurspedagog och elevassistent inom förskolan och grundskolan

Ansvarig kontaktperson

Susanne Tidstrand
Rektor
Tel nr: 08-578 275 13
Tyresö kommun/C3L
susanne.tidstrand@tyreso.se

Svenska för invandrare

Studieväg 1 kurs B och C / Studieväg 2 kurs B och C

Beräknad **individuell** studietid 6-18 månader.

Orienteringskurs i omvärldskunskap (samhälle, natur och matematik). I C3L:s regi. Studier sker den del av dagen då det inte är SFI.

Information om yrket och studiebesök på arbetsplatser

Löpande uppföljning
treparsamtal skola/Af/individ

Arbetsgivare i samverkan

- Haninge kommun
- Nynäshamn kommun
- Tyresö kommun
- Fornuddens förskola och skola,
- Tyresö förskola
- Sofiebergs förskola och skola
- Stimmets förskola
- Förskolan Nallen
- Förskolan Gunghästen
- Ringens förskola
- Bilda personalmäklare

Svenska för invandrare

Studieväg 1 kurs D / Studieväg 2 kurs D

Svenska som andraspråk på grundläggande vuxenutbildning
Gymnasiala kurser i svenska som andraspråk och i karaktärsämnen

Löpande uppföljning
treparsamtal
skola/Af/individ

CSN
Studie-
startsstöd

Yrkesinriktad utbildning: barnskötare - resurspedagog - elevassistent inom förskolan och grundskolan.

5 terminer

Termin 1

Utbildningen börjar med en 20 veckors förberedande kurs på heltid i SFI/svenska som andraspråk med fokus på pedagogiskt arbete, studieteknik och datorkunskap samt Kommunikation 100p. Därefter fortsätter eleven med 4 terminer av nedanstående kurser, där eleven också fortsätter studera svenska som andraspråk.

Termin 2

Dramapedagogik, 100 poäng
Skrivarverkstad 100p
Svenska som andraspråk grundläggande vuxenutbildning (med fokus på pedagogiskt arbete)

Termin 3

Hälsopedagogik, 100p
Pedagogiskt arbete, 100 poäng
Skrivarverkstad 100p
Svenska som andraspråk grundläggande och/eller gymnasial vuxenutbildning

Termin 4

Pedagogiskt arbete, 100 poäng
Pedagogiskt ledarskap, 100 poäng
Skrivarverkstad 100p
Svenska som andraspråk grundläggande och/eller gymnasial vuxenutbildning - fortsättning
APL (praktik) fyra veckor

Termin 5

Människors miljöer, 100 poäng
Etnicitet och kulturmöten, 100 poäng
Specialpedagogik 1, 100 poäng
Svenska som andraspråk grundläggande och/eller gymnasial vuxenutbildning - fortsättning
APL (praktik) fyra veckor

Deltagare som väljer yrkesspår med inriktning barnsomsorg, läser barnskötare, resurspedagog och elevassistent inom förskolan och grundskolan. På så sätt öppnas fler jobb-möjligheter. Yrkesspåret planeras starta den 8 januari och erbjuder ytterligare fem starter under 2018. Studietiden är individuell. De elever som startar kurs B gör det tillsammans med andra nybörjare. Det som skiljer sig från ordinarie verksamhet är att deltagarna i jobb-spåret utöver SFI-undervisningen får undervisning i omvärldskunskap och matematik. När eleverna påbörjar yrkesutbildningen gör de det tillsammans med SFY. Det innebär att deltagare kan påbörja utbildningen vart efter C-kursen är avklarad.

Del 3 Unga nyanlända mellan 16-24 år

En kartläggning av målgruppen unga nyanlända 16-24 år har gjorts. Frågor som besvaras gäller målgruppens sammansättning och behov samt vad parterna i kommunerna ser bör göras för att fler unga nyanlända ska fullfölja sina gymnasiestudier. Kommunerna har i sina styrgrupper för unga tagit fram en matris som redogör för insatser och ansvar. Matriserna redovisas sist i avsnittet.

Unga nyanlända 16-24 år

I oktober 2017 finns 107 personer under 25 år inskrivna inom etableringen på Arbetsförmedlingen. Dessa redovisas i del 1.

Tabellen nedan redovisar andelen unga nyanlända elever inskrivna i de tre kommunernas gymnasieskolor. Då majoriteten av unga nyanlända under 25 år finns i gymnasieskolans språkintruktionsklasser, hämtas datainsamling där. En övervägande del är pojkar, ca 81 %.

Inskrivna elever på gymnasieskolornas språkintruktions i oktober

Enheter	Antal elever flickor	Antal elever pojkar
Haninges två gymnasieskolor	55	244
Nynäshamns gymnasieskola	14	75
Tyresös gymnasieskola	20	69
Totalt	89	388

Regelsystemet inom mottagandet av ensamkommande gör att kommunen som anvisas den ensamkommande kan placera barnet i annan kommun. Ett flertal av ovanstående elever går alltså i skolan i en annan kommun än där den har sin kontakt med socialtjänsten. Avslutar däremot socialtjänsten kontakten till exempel om den unge fyller 18 år och flyttar ut i eget boende är det kommunen där personen är folkbokförd som har det yttersta ansvaret att utreda frågan om bistånd enligt socialtjänstlagen. På samma gång gör det fria skolvalet att den unge kan söka sig till en skola där hen inte är folkbokförd, men det är ändå folkbokföringskommunen som har det yttersta ansvaret. Personal beskriver utmaningar med de regeländringar som görs och som påverkar arbete med de unga nyanlända.

Den 1 juni 2017 kompletterades den tillfälliga lagen med en möjlighet till förlängt uppehållstillstånd för gymnasiestudier.

När kartläggningen påbörjades i september av målgrupp unga nyanlända, saknade en stor andel beslut om uppehållstillstånd. Personal i kommunerna beskriver utmaningar i arbetet med dessa elever. Lärare uppger att elever känner oro och saknar motivation att studera. I takt med att fler ärenden beslutas, har antalet beslut om tillfälliga uppehållstillstånd ökat för denna målgrupp. Fler möjligheter för unga att slutföra studier öppnas.

Gruppen unga nyanlända är inte homogen. Vissa elever uppges ha stort driv och sätter tydliga mål för framtiden. Dessa fungerar i allmänhet mycket bra och går vidare i reguljära studier eller arbete. Andra har stor frånvaro, mår dåligt och kan ha psykosociala problem. Frånvaron bland elever i språkintruktionsklasserna är en utmaning. Personal inom socialförvaltningen som möter unga nyanlända uppger att många mår dåligt. Faktorer som lyfts är bland andra; trångboddhet, psykisk ohälsa, avsaknad av föräldrar och lång asylprocess.

Gymnasieskolornas språkintruktions utgör en brygga till introduktionsprogram, nationellt gymnasieprogram eller vuxenutbildning. Språkintruktionsklasserna är nivåindelade och varje huvudman beslutar om hur det ska se ut. I Haninge består till exempel språkintruktionsklasserna av fyra olika nivåer. Efter genomförd andra nivå, ges eleven möjlighet att söka in på ett nationellt program på gymnasiet. Språket är för många en utmaning men ju yngre eleven är desto snabbare går språkinläringen.

Haninge kommun

Det pågår ett metodutvecklingsarbete kring den grupp som ligger i gråzonen, unga som är inskrivna på skolor som skulle behöva stöd parallellt. Målet är att samtliga unga mellan 16-24 år i Haninge kommun är i arbete, studier eller annan aktivitet år 2020. Samtliga unga i åldern 16-20 år i Haninge kommun som hoppat av eller inte kommit in på gymnasieskolan, får individuella samtal och insatser för att kunna gå tillbaka till studier eller etablera sig på arbetsmarknaden. Sammanställning av insatser bör styrgruppen arbeta vidare med. Styrgruppen har satt följande prioriteringar för 2018.

Insatser som görs idag som svarar mot behoven	Insatser som saknas idag som svarar mot behoven/ Behov av stöd.	Vem/vilka ska samverka kring detta utifrån behov för att kunna tillgodogöra sig en gymnasieutbildning och etablera sig på arbetsmarknaden.
Studie-yrkesvägledning hos Navigatorcentrum och Ungdomsteam		
	Arbetsmarknadskunskap ute på skolor Prioritet 1	Arbetsförmedlingen i samarbete med Arbetslivsförberedande gruppen på Navigatorcentrum
Arbets terapeuter, psykologer och socialkonsulenter som arbetar fokuserat med unga		
	Fritidsaktiviteter direkt när de kommer till kommunen Prioritet 3	Förebyggarteamet i samarbete med Kultur och fritidsförvaltningen
Förebyggande stödsamtal för traumatiserade unga med BRIS och socialtjänsten		
	Stöd till ensamkommande barn som har låg närvaro på gymnasiet eller språkintruktionsklasser, med mål att få dem till full närvaro alternativt i kombination av språkpraktik Prioritet 2	Navigatorcentrum och deras del ALF i samverkan med gymnasieskolorna
Förtur till feriepraktik för ensamkommande ungdomar		
	Kommunikation och information om kommunens insatser internt Prioritet 2	Unga till arbets styrgrupp
Operativ chefsgrupp i Unga till arbete som arbetar över myndighetsgränserna med fokus på 16-24 åringar.		
Information och vägledningsträffar för unga i etablering, samarbete mellan Arbetsförmedlingen och Arbetsmarknadsenheten		
Extratjänst, trainee		

Tyresö kommun

Majoriteten av unga nyanlända i Tyresö är inte bosatta i Tyresö kommun och går därför i skolor utanför kommunen. Ungdomsinsatsen Ung i Tyresö kommer i kontakt med ungdomarna först när de inte går i skolan. Ofta tillhör de då inte längre målgruppen nyanlända utan har varit i landet mer än 36 månader. Ung i Tyresö hjälper ungdomar som behöver ett utökat stöd och samordnade insatser. Språksvårigheter räknas inte som ett behov av utökat stöd utan i det fallet tillhör ungdomen Arbetsförmedlingen om de står utanför arbetet och studier. Det behövs mer resurser för att hitta alla ungdomar som varken studerar eller arbetar. Styrgruppen har satt följande prioriteringar för 2018.

Insatser som görs idag som svarar mot behoven	Insatser som saknas idag som svarar mot behoven/ Behov av stöd.	Vem/vilka ska samverka kring detta utifrån behov för att kunna tillgodogöra sig en gymnasieutbildning och etablera sig på arbetsmarknaden.
Samverkansmöten med skola, socialtjänst, boendestödjare, integrationsenhet och goda män	Behov av bättre samverkan mellan socialtjänst och skola Prioritet 3	Socialtjänsten och gymnasieskolan
Tyresö gymnasium har i år startat Yrkesintroduktionsklass med tre olika inriktningar för språkintrouktionselever frisör, måleri och fordon	Behov av språkpraktik Prioritet 3	Tyresö gymnasium snabbspår in i yrkeslivet för nyanlända genom yrkesintroduktion
	Individerna behöver få hjälp och stöd med att hitta bostad Prioritet 2	Socialtjänsten behöver ta större ansvar och i god tid hjälpa ungdomarna att hitta annat boende
	Behov finns hos ungdomarna att hitta extrajobb. Socialtjänsten ser behov av att hitta nya samarbetsformer för att stötta ungdomarna i jobbsökande Prioritet 1	I det nya Etableringscentrat tänker sig Integrationsenheten kunna ge ett utökat stöd för unga att få hjälp med jobbsök De ungdomar som har behov av ett utökat stöd och har behov av samordning från flera olika myndigheter får hjälp av Ung i Tyresö
Centrum för arbetet och integration prioriterar idag unga nyanlända 16-17 år och erbjuder dessa sommarjobb	Sommarjobb åt nyanlända är en viktig väg in i arbetslivet. Behov av platser inom kommunen där platsgaranti finns för alla som önskar sommarjobb Prioritet 2	De som är 18 år och äldre kommer att erbjudas hjälp i sökande av sommarjobb via Etableringscentrum
Idag finns ett pågående samarbetet mellan Integrationsenheten och Kompis Sverige. Kompis Sverige-programmet matcha ihop etablerade och nya svenskar och på så sätt skapa nya nätverk och relationer Integrationsenheten och kultur- och fritidsenheten har ett samverkansprojekt kring att koppla samman nyanlända med kultur och föreningslivet	Ensamhet och saknad uppges en stor del av ensamkommande känna. Resurser och arbetssätt behövs för att möta detta. Att bygga upp nätverk kring ungdomar lyfts upp som en viktig del i integrationsarbetet Prioritet 1	Integrationsenheten och organisationen Kompis Sverige Integrationsenheten och kultur- och fritidsenheten
	Oklar ansvarsfördelning efter 21 år Prioritet 1	Ett gemensamt ansvar tas för att samverka kring unga nyanlända. Etableringscentrum tar en viktig del i att få ihop samverkan och samordningen